Criterion 7 – Institutional Values and Best Practices

7.3 Institutional Distinctiveness

Index

Sr. No.	Content	Page No.
1	Hilly area certificate	1 to 6

पृ.क्र.108

जोडपत्र १

राज्यातील डोंगरी विभागाचे क्षेत्र निश्चित करणे व त्या विभागाच्या विकासासाठी पाहिली योजना आखण्यासाठी विशेष तरतूद करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक डोंविका-१०८९/प्र. ६६/योजना-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ नोव्हेंबर, १९९०.

पहा.—शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्रमांक डोंविका-१०८८/प्र. ५६/योजना-१९, दिनांक ३ ऑक्टोबर, १९८८.

प्रस्तावना :—

राज्यातील सर्व विभागांचा समतोल विकास व्हावा असे शासनाचे धोरण आहे व त्या दृष्टीने राज्याच्या पंचवार्षिक योजनेत/वार्षिक योजनांची आखणी करण्यात येते. परंतु हे करीत असताना डोंगरी विभागाच्या काही विशेष गरजा असल्याचे आढळून आले. डोंगरी विभागाचा विकास करण्यासाठी या भागाचे प्रश्न समजून घेण्याच्या उद्देशाने, तसेच राज्यातील डोंगरी विभागाचे क्षेत्र विशिष्ट निकषांच्या आधारे निश्चित करून त्याच्या विकासासाठी खास कार्यक्रम घेण्याच्या हेतूने शासनाने ऑक्टोबर, १९८८ मध्ये तत्कालीन मंत्री, ग्रामविकास यांचे अध्यक्षतेखाली मंत्रिमंडळाची एक उप समिती खालील प्रमाणे नेमली होती :—

(१) श्री. शिवाजीराव बापूसाहेब देशमुख, मंत्री, ग्रामविकास .. .. .. समिती प्रमुख
(२) श्री. मधुकर काशीनाथ पिचड राज्यमंत्री, दुग्धव्यवसाय विकास, पशुसंवर्धन व आदिवासी विकास .. सदस्य
(३) श्री. मदन हरकचंद बाफना, राज्यमंत्री, महसूल व नागरी कमाल जमीन धारणा .. .. सदस्य
(४) श्री. अनंतराव विठ्ठलराव देशमुख, राज्यमंत्री, वित्त, नियोजन, माहिती व जनसंपर्क .. सदस्य
(५) सचिव, नियोजन विभाग .. .. सदस्य-सचिव

या समितीच्या विचारार्थ विषय पुढील प्रमाणे होते :--

(१) डोंगरी भागाच्या विकासासाठी विशेष कृती कार्यक्रम आखण्याकरिता प्रथम राज्यातील डोंगरी भागाचे क्षेत्र ठरविण्यासाठी निश्चित असे निकष ठरविणे,

(२) प्रस्तावित डोंगरी विभागात विशेष कृती कार्यक्रमाखाली घ्यावयाचे कार्यक्रम ठरविणे,

(३) प्रस्तावित विशेष कृती कार्यक्रमासाठी निधीचे वाटप करण्याची पद्धती व नियोजनाबाबत धोरण ठरविणे,

(४) निश्चित करण्यात आलेल्या डोंगरी विभागात घेण्यात येणाऱ्या प्रकल्प/योजना यासाठी सध्या अस्तित्वात असलेले निकष व मापदंड शिथिल करण्यासंबंधी शिफारस करणे.

८

या समितीने आपला अहवाल ऑगस्ट, १९८९ मध्ये शासनास सादर केला होता. या अहवालातील शिफारशी शासनाच्या विचाराधीन होत्या.

शासन निर्णय :–

TRUE COPY

२. प्रस्तुतच्या अहवालातील शिफारशींवर शासनाने निर्णय घेतला असून शासन आता खालील प्रमाणे आदेश देत आहे :—

(१) राज्यातील डोंगरी विभागाचे क्षेत्र विशिष्ट निकषांच्या आधारे निश्चित करण्यासाठी समितीने शिफारस केली असून समितीच्या शिफारशीस अनुसरून १९ जिल्ह्यातील ७२ तालुके पूर्ण गट व २३ तालुके उपगट असे डोंगरी विभागाचे क्षेत्र घोषित करण्यात येत आहे. (परिशिष्ट–१ सोबत जोडले आहे) २३ उपगट तालुक्यातील जी गावे डोंगरी विभागाच्या क्षेत्रामध्ये समाविष्ट असून त्यांची यादी सोबतच्या परिशिष्ट–२ मध्ये दिली आहे. या गावांच्या यादीमध्ये एखाद्या गावाच्या समावेशाची मागणी पुढे आल्यास, त्याबाबत जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भूमी अभिलेख यांच्याकडून प्रस्ताव छाननी करून निर्णय घेण्यात येईल. डोंगरी विभागाचे क्षेत्र निश्चित करण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या उपसमितीने विचारात घेतलेले निकष सोबतच्या परिशिष्ट-३ मध्ये दिले आहेत.

(२) शासन पुढे असेही आदेश देत आहे की, वरील प्रमाणे घोषित केलेल्या [illegible] विभागाच्या विकासासाठी रस्ते, [illegible] आरोग्य केंद्रे, पाणीपुरवठा योजना, शिक्षण, लघुपाटबंधारे/लिफ्ट इरिगेशन, ग्रामीण विद्युतीकरण, रेशीम उद्योग, [illegible] पर्यटन या विकास क्षेत्रांखालील योजनांचा एक विशेष कृती कार्यक्रम संबंधित विभागांनी तयार करावा.

TRUE COPY TRUE COPY

(३) वर नमूद केलेल्या विकास क्षेत्रांसाठी जिल्हा वार्षिक योजनेमध्ये जी तरतूद उपलब्ध असेल (नियमित योजना, आदिवासी उपयोजना व अनुशेषासाठीच्या जिल्हास्तरीय तरतुदी) त्यांचे वाटप [illegible] क्षेत्रफळाच्या आधारावर ७५ टक्के व लोकसंख्येच्या आधारावर २५ टक्के या प्रमाणात करण्यात यावे व या [illegible] नियोजन व विकास मंडळांनी त्यांच्या जिल्हा योजनेत डोंगरी विभागाच्या विशेष कृती कार्यक्रमासाठी स्वतंत्रपणे दाखवावी व त्यासाठी करण्यात आलेली तरतूद त्या भागातच खर्च होईल असे पहावे. एखाद्या विकास क्षेत्रासाठी तरतूद काही अपरिहार्य परिस्थितीत खर्च होणार नसेल तर ती दुसऱ्या विकास क्षेत्रासाठी वापरता येईल, परंतु कोणत्याही परिस्थितीत ती तरतूद त्या जिल्ह्याच्या डोंगरी [illegible] वापरली जाईल.

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, ता. कोरेगांव.

प्राचार्य
कला महाविद्यालय, वाघोली
ता. कोरेगांव, जि. सातारा

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, ता. कोरेगांव.

[illegible] याशिवाय डोंगरी विभागाच्या विशेष [illegible] [illegible] ... [illegible] लाख [illegible]) [illegible] ... या (पैकी) [illegible] साठी रुपये ७.५० लाख व इमारतीसाठी प्रत्येकी रुपये [illegible] लाख [illegible] याप्रमाणे [illegible] ... ६.५५ [illegible] चा जादा निधी १९९१-९२ मध्ये देण्यात तसेच आठव्या योजनेच्या काळात याशिवाय [illegible] ... करण्यास [illegible] मंजुरी देत आहे (याबाबतचा जिल्हावार तपशील परिशिष्ट-८ मध्ये दिला आहे)

[illegible] मधून स्वायत्ततेचा विकास क्षेत्रवार [illegible] हा जिल्हास्तरीय कार्यक्रम [illegible] [illegible] निधीचा [illegible] १९९१-९२ [illegible] ... [illegible] दरवर्षी जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सुपूर्द करण्यात येईल. हा कार्यक्रम १९९१-९२ पासून [illegible] ... अर्थसंकल्पात तरतूद केल्यानंतर वितरित करण्यात येईल.

[illegible] कार्यक्रमासाठी १९९१-९२ यावर्षी जिल्ह्यास देण्यात येणाऱ्या तरतुदी परिशिष्ट-८ मध्ये दर्शविल्या प्रमाणे [illegible] आहे. या [illegible] ... [illegible] सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन व विकास मंडळे यांना सुपूर्द करण्यात येईल. [illegible] या निर्णयान्वये [illegible] ... [illegible] जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन व विकास मंडळे यांना नियंत्रक अधिकारी (डोंगरी [illegible]) म्हणून [illegible] सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन व विकास मंडळे यांना [illegible] ... [illegible] करण्यात येत आहे.

या कार्यक्रमावर होणाऱ्या खर्चाचा हिशोब स्वतंत्रपणे ठेवण्यात यावा व यासाठी [illegible] योजनेसाठी [illegible] पाळण्यात [illegible] लेखापद्धती पाळण्यात यावी.

या खास तरतुदीतून होणाऱ्या खर्चाची नोंद ठेवण्यासाठी स्वतंत्र लेखाशीर्ष निर्माण करण्यात येत आहे. १९९१-९२ [illegible] तरतुदी वितरित करताना लेखाशीर्षाचा तपशील देण्यात येईल.

(५) डोंगरी विभागामध्ये विकासाच्या विविध योजना घेण्यासाठी आवश्यक तेथे मानदंड शिथिल करण्यात आले आहेत. हे मानदंड आणखी शिथिल करणे आवश्यक आहे किंवा कसे याबाबत संबंधित विभागांनी तपासणी करावी. तसेच [illegible] विकास क्षेत्रातील मानदंडही शिथिल करण्यासाठी गरज असल्यास त्याबाबत संबंधित विभागाने कार्यवाही करावी.

(६) या कार्यक्रमाची आखणी व अंमलबजावणी योग्य प्रकारे व्हावी यासाठी जिल्हा नियोजन व विकास मंडळांतर्गत स्वतंत्र उप समिती संबंधित जिल्ह्यांमध्ये पुढील प्रमाणे स्थापन करण्यास शासन मंजुरी देत आहे. याबाबतचे आदेश जिल्हाधिकाऱ्यांनी काढावेत.

(१)	मंत्री, राज्यमंत्री	अध्यक्ष
(२)	डोंगरी भागातील आमदार	सदस्य
(३)	अशासकीय सदस्य (डोंगरी भागातील संबंधित)	सदस्य
(४)	महिला सदस्य	सदस्य
(५)	जिल्ह्यातील अग्रणी बँकेचे अध्यक्ष	सदस्य
(६)	जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष	सदस्य
(७)	विभागीय आयुक्त	सदस्य
(८)	जिल्हाधिकारी	सदस्य
(९)	जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी	सदस्य
(१०)	जिल्हा नियोजन अधिकारी	सदस्य-सचिव

(७) या कार्यक्रमाचा आठव्या पंचवार्षिक योजने अखेर सर्वांगीण आढावा घेण्यात यावा व त्यानंतर हा कार्यक्रम पुढे चालू ठेवावा किंवा नाही याबाबत विचार व्हावा.

[illegible] समितीच्या अशासकीय सदस्यांना प्रवासभत्ता व दैनिक भत्ता, मुंबई नागरी सेवा नियम खंड-२ [illegible] परिशिष्ट-[illegible] (अ) [illegible] मधील १(१) (बी) च्या तरतुदीनुसार व शासन निर्णय [illegible] विभाग, क्रमांक [illegible] दिनांक [illegible] [illegible] १९७७, क्रमांक टीआरए-१८८३/१४८६/एसईआर-५ दिनांक १ फेब्रुवारी [illegible] ... एसईआर-५, दिनांक ३ ऑक्टोबर, १९८८ च्या आधारे नियमित केला जावा. या [illegible] ... [illegible] असल्यामुळे तसेच शासनाच्या काटकसरीच्या धोरणानुसार प्रथम श्रेणीच्या शासकीय अधिकाऱ्यांना विमान प्रवास [illegible] ... अशासकीय सदस्याला विमान प्रवास तसेच रेल्वेच्या वातानुकूलीत प्रथम वर्गाचा प्रवास [illegible] नाही.

८. समितीवर सदस्य/अध्यक्ष म्हणून असणाऱ्या आमदार/खासदार यांना प्रवासभत्ता/दैनिकभत्ता, शासन निर्णय [illegible] विभाग [illegible] टीआरए-१४७०/१३१/अठरा, दिनांक २७ जानेवारी, १९७१ प्रमाणे आमदार/खासदार यांना [illegible] ... [illegible] असलेल्या दराप्रमाणे नियमित केला जावा.

पृ.क्र. १०९

17

परिशिष्ट

राज्यातील डोंगरी विभागाचे क्षेत्र दर्शविणारे विवरणपत्र.

जिल्हा	तालुका	ज्या डोंगरी भागात आहे त्या डोंगराचे नाव	पूर्ण गट — ज्या तालुक्यात ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त क्षेत्र आहे तो पूर्ण गट	उपगट — ज्या तालुक्यात २० टक्क्यांपेक्षा जास्त व ५० टक्क्यांपेक्षा कमी क्षेत्र आहे तो उप गट	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
(१) ठाणे ..	(१) मोखाडा	.. सह्याद्री पर्वत रांगा पश्चिम घाट.	पूर्ण गट (१)		—
	(२) वाडा	.. किता	पूर्ण गट (२)		
	(३) शहापूर	.. किता	पूर्ण गट (३)		
	(४) मुरबाड	.. किता	पूर्ण गट (४)		
	(५) जव्हार	.. किता	पूर्ण गट (५)		
	(६) वसई	.. किता	....	उप गट (१)	पूर्व भाग
	(७) भिवंडी	.. किता	....	उप गट (२)	उत्तर पश्चिम भाग.
(२) रायगड ..	(८) कर्जत	.. किता	पूर्ण गट (६)		
	(९) खालापूर	.. किता	पूर्ण गट (७)		
	(१०) सुधागड	.. किता	पूर्ण गट (८)		
	(११) रोहा	.. किता	पूर्ण गट (९)		
	(१२) माणगाव	.. किता	पूर्ण गट (१०)		
	(१३) महाड	.. किता	पूर्ण गट (११)		
	(१४) पोलादपूर	.. किता	पूर्ण गट (१२)		
	(१५) पेण	.. किता	पूर्ण गट (१३)		
	(१६) मुरुड	.. किता	पूर्ण गट (१४)		
	(१७) म्हसाळा	.. किता	पूर्ण गट (१५)		
	(१८) पनवेल	.. किता	....	उप गट (३)	दक्षिण भाग.
(३) रत्नागिरी ..	(१९) खेड	.. किता	पूर्ण गट (१६)		—
	(२०) चिपळूण	.. किता	पूर्ण गट (१७)		
	(२१) संगमेश्वर	.. किता	पूर्ण गट (१८)		
	(२२) लांजा	.. किता	पूर्ण गट (१९)		
	(२३) राजापूर	.. किता	पूर्ण गट (२०)		
	(२४) मंडणगड	.. किता	....	उप गट (४)	उत्तरेकडील भाग.
(४) सिंधुदुर्ग ..	(२५) कणकवली	.. सह्याद्री पर्वत रांगा पश्चिम घाट.	पूर्ण गट (२१)		
	(२६) सावंतवाडी	.. किता	पूर्ण गट (२२)		
	(२७) देवगड	.. किता	पूर्ण गट (२३)		
	(२८) कुडाळ	.. किता	पूर्ण गट (२४)		
	(२९) वैभववाडी	.. किता	पूर्ण गट (२५)		
	(३०) मालवण	.. किता	....	उप गट (५)	पूर्व भाग.
(५) नाशिक ..	(३१) इगतपुरी	.. किता	पूर्ण गट (२६)		
	(३२) नाशिक	.. किता	पूर्ण गट (२७)		
	(३३) दिंडोरी	.. किता	पूर्ण गट (२८)		
	(३४) पेठ	.. किता	पूर्ण गट (२९)		
	(३५) सुरगणा	.. किता	पूर्ण गट (३०)		
	(३६) कळवण	.. किता	पूर्ण गट (३१)		
	(३७) बागलाण (सटाणा)	.. किता	पूर्ण गट (३२)		
	(३८) सिन्नर	.. किता	पूर्ण गट (३३)		—

TRUE COPY

Arts College Deur, Tal. Koregaon (Satara)

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, ता. कोरेगांव.

जिल्हा	तालुका	ज्या डोंगरी भागात आहे त्या डोंगराचे नाव	पूर्ण गट — ज्या तालुक्यात ५० टक्केहून जास्त क्षेत्र आहे तो पूर्ण गट	उपगट — ज्या तालुक्यात ५० टक्क्यांपेक्षा कमी क्षेत्र आहे तो उप गट	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
		सह्याद्री पर्वत रांगा			
(६) अहमदनगर	(३९) अकोला	पश्चिम घाट	पूर्ण गट (३४)		
	(४०) संगमनेर	किल्ला	पूर्ण गट (३५)		
(७) पुणे	(४१) जुन्नर	सह्याद्री पर्वत रांगा	पूर्ण गट (३६)		
	(४२) आंबेगाव	किल्ला	पूर्ण गट (३७)		
	(४३) खेड (राजगुरुनगर)	किल्ला	पूर्ण गट (३८)		
	(४४) मावळ	किल्ला	पूर्ण गट (३९)		
	(४५) हवेली	किल्ला	पूर्ण गट (४०)		
	(४६) मुळशी	किल्ला	पूर्ण गट (४१)		
	(४७) वेल्हे	किल्ला	पूर्ण गट (४२)		
	(४८) भोर	किल्ला	पूर्ण गट (४३)		
	(४९) पुरंदर	किल्ला	पूर्ण गट (४४)		
(८) सातारा	(५०) सातारा	किल्ला	पूर्ण गट (४५)		
	(५१) वाई	किल्ला	पूर्ण गट (४६)		
	(५२) पाटण	किल्ला	पूर्ण गट (४७)		
	(५३) जावळी	किल्ला	पूर्ण गट (४८)		
	(५४) महाबळेश्वर	किल्ला	पूर्ण गट (४९)		
	(५५) खटाव	किल्ला	पूर्ण गट (५०)		
	(५६) खंडाळा	किल्ला	पूर्ण गट (५१)		
	(५७) कोरेगांव	किल्ला	पूर्ण गट (५२)		
	(५८) कराड	किल्ला		उप गट (६)	पूर्व व पश्चिम भाग.
	(५९) माण	किल्ला		उप गट (७)	पूर्वेकडील काही भाग, दक्षिणेकडील काही भाग, उत्तरेकडील काही भाग, पश्चिमेकडील काही भाग
	(६०) फलटण	किल्ला		उप गट (८)	दक्षिणेकडील व पूर्वेकडील भाग.
(९) सांगली	(६१) शिराळा	सह्याद्री पर्वत रांगा	पूर्ण गट (५३)		
(१०) कोल्हापूर	(६२) शाहूवाडी	किल्ला	पूर्ण गट (५४)		
	(६३) पन्हाळा	किल्ला	पूर्ण गट (५५)		
	(६४) करवीर	किल्ला	पूर्ण गट (५६)		
	(६५) गगनबावडा	किल्ला	पूर्ण गट (५७)		
	(६६) राधानगरी	किल्ला	पूर्ण गट (५८)		
	(६७) कागल	किल्ला	पूर्ण गट (५९)		
	(६८) भुदरगड	किल्ला	पूर्ण गट (६०)		
	(६९) आजरा	किल्ला	पूर्ण गट (६१)		
	(७०) चंदगड	किल्ला	पूर्ण गट (६२)		
	(७१) गडहिंग्लज	किल्ला	पूर्ण गट (६३)		
(११) धुळे	(७२) साक्री	किल्ला	पूर्ण गट (६४)		
	(७३) नवापूर	किल्ला	पूर्ण गट (६५)		
	(७४) अक्कलकुवा	सातपुडा डोंगर	पूर्ण गट (६६)		
	(७५) अक्राणी	किल्ला	पूर्ण गट (६७)		
	(७६) शिरपूर	किल्ला	पूर्ण गट (६८)		
	(७७) शहादा	किल्ला		उप गट (९)	पूर्वेकडील व [illegible] उत्तरेकडील भाग
	(७८) तळोदा	किल्ला		उप गट (१०)	उत्तरेकडील भाग.

TRUE COPY

TRUF COPY

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
सातोली, ता. कोरेगांव.

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
सातोली, ता. कोरेगांव.

प्राचार्य
कला महाविद्यालय, वाघोली
ता. कोरेगांव, जि. सातारा

True Copy
PRINCIPAL
Arts College
SATARA

Arts College Tal. Koregaon Satara

पृ.क्र.110

५. संबंधित जिल्हा नियोजन व विकास मंडळांना हे आदेश सर्व सर्वसाधारण नजरेस आणावेत.

६. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीनंतर त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक सीआर-३१५/व्यय-१८, दिनांक २१ नोव्हेंबर, १९९० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र. शं. गुजर)
सह सचिव,
नियोजन विभाग.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
शासनाचे मुख्य सचिव,
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव,
शासनाचे सर्व प्रधान सचिव,
शासनाचे सर्व सचिव,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी (प्रत्येकी २ प्रती),
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
मंत्रालयातील सर्व विभाग व त्यांचे नियंत्रणाखालील खाते प्रमुख/कार्यालयीन प्रमुख,
सर्व विभागीय आयुक्तांच्या कार्यालयातील विशेष कार्य अधिकारी,
सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय,
नियोजन विभागातील सर्व अधिकारी.

TRUE COPY

प्र. प्राचार्य
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, ता. कोरेगांव.

प्राचार्य
कला महाविद्यालय, वाघोली
ता. कोरेगांव, जि. सातारा

क्रमांक/ग्रमहडी/कावि/७१०४
कोरेगांव दि ६/७/२००४

प्रति>
मा० प्राचार्य,
कला महाविद्यालय वाघोली
ता कोरेगांव जि सातारा

विषय> मौजे वाघोली ता कोरेगांव डोंगरी विभागाचा दाखला

संदर्भ> आपले क्रं ६०/२००४-०५ दि १८/६/०४ चे पत्र

महोदय

उपरोक्त संदर्भाधिन विषयान्वये कळविणेत येते की मौजे वाघोली ता कोरेगांव हे गांव कोरेगांव तालुक्यातील डोंगरी विभागात समाविष्ट आहे.

TRUE COPY

जि सातारा

आपला विश्वासू

तहसीलदार, कोरेगांव

प्राचार्य
कला महाविद्यालय, वाघोली
ता. कोरेगांव जि. सातारा